

Bellaterra, 28 de maig de 2015

En més de la meitat dels conflictes armats del món es va intensificar la violència durant 2014

L'Escola de Cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona publica *Alerta 2015! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau*. La catorzena edició de l'anuari analitza els fets més rellevants de 2014 i les principals tendències en matèria de conflictivitat armada i construcció de pau a nivell global i regional, a partir de quatre eixos temàtics: conflictes armats, tensions, processos de pau i dimensió de gènere en la construcció de pau. L'informe també identifica oportunitats per a la reducció, prevenció o resolució de conflictes, i assenyala elements de risc i alerta preventiva. Un dels principals objectius de l'ECP és posar aquesta informació al servei dels diversos actors encarregats de prendre decisions polítiques, d'intervenir en la transformació pacífica de conflictes i de donar una major visibilitat política, mediàtica i acadèmica a les nombroses situacions de violència política i social que hi ha al món.

Entre les principals conclusions d'Alerta 2015! cal destacar:

- **Al llarg de 2014 es van registrar 36 conflictes armats arreu del món** –una xifra similar a l'observada en els últims anys–, la majoria concentrats a Àfrica (13 casos) i Àsia (12). La resta de casos es van comptabilitzar a l'Orient Mitjà (sis), Europa (quatre) i Amèrica (un). Durant l'any es van comptabilitzar quatre nous casos: RDC (est-ADF), la Xina (Turquestan Oriental), Ucraïna i Egipte (Sinaí). En acabar 2014 continuaven actius 34 dels 36 conflictes armats, a causa del descens en els nivells de violència i confrontació en dos contextos: Índia (Manipur) i Rússia (Kabardino Balkària).
- Un dels trets més rellevants del 2014 va ser el gran nombre de contextos que van evolucionar negativament durant l'any. **Més de la meitat dels conflictes armats (55%) van registrar un deteriorament i una intensificació en els nivells de violència**. Aquesta tendència general d'augment en els nivells de conflictivitat també es va veure reflectida en l'increment en el nombre de casos d'alta intensitat respecte a d'anys anteriors.
- **Durant 2014, un total de 12 conflictes armats van registrar elevats nivells de violència, amb un balanç anual que en cada cas va superar o va estar molt a prop del miler de víctimes mortals:** Líbia, Nigèria (Boko Haram), RCA, Somàlia, Sudan del Sud, Afganistan, Pakistan, Pakistan (Balutxistan), Ucraïna, l'Iraq, Israel-Palestina i Síria. En molts d'aquests casos el balanç va ser molt superior al miler de persones mortes, com ara l'Afganistan –3.699 víctimes civils–, Pakistan –més de 11.500 víctimes mortals– o l'Iraq –entre 12.000 i 17.000 víctimes mortals el 2014, segons les fonts– ; Síria –més de 76.000 persones mortes–, i Sudan del Sud, on balanços preliminars indiquen que entre 50.000 i 100.000 persones haurien perdut la vida a causa del conflicte al 2014.
- **Durant 2014 els conflictes armats van continuar tenint un gravíssim impacte a la població civil**, amb un elevat nombre de víctimes mortals; massacres i execucions sumàries; atacs indiscriminats en zones residencials, camps de refugiats, col·legis, hospitals i altres greus conseqüències a les ciutats; detencions arbitràries; tortures i altres múltiples abusos físics i psicològics; violència sexual; reclutaments de menors d'edat; així com massius desplaçaments forçats de població.
- **El desplaçament forçat de població va ser, un any més, una de les conseqüències més visibles dels conflictes armats, i va continuar agreujant-se durant 2014.** ACNUR va destacar que per primera vegada des de la Segona Guerra Mundial es superava la xifra global de 50 milions de persones desplaçades a causa de conflictes, persecucions, violacions dels drets humans i contextos de violència generalitzada. L'organització va alertar que en els últims anys les múltiples crisis de refugi a nivell mundial havien arribat a nivells no vistos des del genocidi de Ruanda el 1994.

- **Al llarg de l'any es van registrar 95 escenaris de tensió a nivell mundial**, principalment a Àfrica (38) i Àsia (24), però també a Europa (14), Orient Mitjà (14) i Amèrica (cinc). La major part de les tensions (70%) van tenir entre les seves causes principals l'oposició a les polítiques internes o internacionals implementades pels respectius governs –el que va propiciar disputes per accedir o erosionar el poder– o l'oposició al sistema polític, social o ideològic d'un determinat Estat. Les tensions de major gravetat el 2014 van ser Kenya, Nigèria, Veneçuela, Corea RPD-Rep. de Corea, Filipines (Mindanao-MILF), Índia-Pakistan, Pakistan, Tailàndia, Armènia-Azerbaidjan (Nagorno-Karabakh), Egipte, Israel-Síria-Líban, Líban, Síria-Turquia i Iemen.
- Un 15,1% de les 33 negociacions analitzades van funcionar bé, un altre 24,2% es van trobar amb dificultats i el 57,6% van tenir un balanç molt negatiu, tot i que en diversos països es preveia reprendre les negociacions en 2015.
- A nivell global, 65 països van patir greus desigualtats de gènere, la majoria concentrats a Àfrica i Àsia. **El 61% dels conflictes armats per als quals existien dades sobre equitat de gènere van tenir lloc en contextos amb greus desigualtats.**
- Durant l'any, com en períodes precedents, **es va constatar la utilització de la violència sexual com a arma de guerra**, especialment contra les dones, en escenaris de conflicte a tot el món. Aquesta forma de violència es va concretar en violacions, esclavitud sexual i prostitució forçada, entre altres abusos, i va estar especialment present en contextos com Síria, l'Iraq, RCA, Nigèria (Boko Haram), Somàlia i Myanmar, entre d'altres casos. Durant 2014 la violència sexual en conflictes armats va continuar sent un dels temes centrals de l'agenda internacional sobre dones, pau i seguretat, i va cobrar especial notorietat mediàtica gràcies a la cimera celebrada a Londres, tot i que no es van aconseguir compromisos polítics contundents en aquesta matèria.
- En clau positiva, cal destacar que **les dones van participar activament en les negociacions de pau formals a Filipines i Colòmbia** amb una agenda d'igualtat de gènere. A Colòmbia es va crear la subcomissió de gènere per a la taula de les negociacions.
- **L'informe identifica cinc oportunitats de pau per al 2015:** els possibles avenços en la igualtat de gènere a nivell internacional a causa de la coincidència de diferents esdeveniments i la possible aprovació de nous instruments internacionals durant 2015; la confluència en 2015 d'esforços globals contra el reclutament i ús de menors soldats; l'oportunitat que suposa la inclusió de la reducció de la violència armada a l'Agenda Post-2015, puix que situa aquesta qüestió en el centre del debat de la comunitat internacional; la renovada aposta pel diàleg en el marc de la negociació sobre el programa atòmic de l'Iran; i l'esperança que genera el diàleg nacional sudanès davant la situació que travessa el país en els últims anys.
- **L'informe assenjala uns altres set escenaris d'alerta de cara al 2015:** el risc que representa Líbia com a territori de fragmentació, fragilitat institucional, disputes regionals i violència creixent; l'amenaça d'ISIS a l'Iraq i Síria, els riscos per a la seguretat humana i el seu impacte en l'escenari regional; l'escalada de la violència a la regió xinesa de Xinjiang; la violència urbana que afecta les urbs pakistaneses de Peshawar, Quetta i Karachi, que suposen greus reptes en termes de seguretat i desenvolupament; les escasses perspectives que s'albiren de cara a la resolució del conflicte a Ucraïna; l'agudització de la crisi política i social que pateix Haití i el risc de buit de poder; i finalment, l'increment de la violència i les conseqüències que es deriven de l'expansió del grup armat islamista somali al-Shabaab a Kenya.

Més informació:

Alerta 2015! està disponible en castellà i en anglés al web de l'[Escola de Cultura de Pau](#).

- [Resum executiu Alerta 2015!](#)
- [Alerta 2015!](#) (informe per capítols i PDF complet)

Contacte:

Programa de Conflictes i Construcció de Pau

Telèfon: (+34) 93 586 88 42

pr.conflictes.escolapau@uab.cat

SOBRE L'ESCOLA DE CULTURA DE PAU

L'Escola de Cultura de Pau (ECP) és una institució acadèmica d'investigació per a la pau ubicada a la Universitat Autònoma de Barcelona. Va ser creada el 1999 amb l'objectiu de promoure la cultura de pau a través d'activitats de recerca, diplomàcia paral·lela, formació i sensibilització. Els seus principals àmbits de treball inclouen l'anàlisi de conflictes, processos de pau, gènere, drets humans i justícia transicional i l'educació per a la pau.

Els àmbits d'acció de l'Escola de Cultura de Pau són:

- **Investigació.** Les àrees d'investigació de l'ECP inclouen els conflictes armats i les crisis sociopolítiques, els processos de pau, els drets humans i la justícia transicional, la dimensió de gènere i l'educació per a la pau.
- **Diplomàcia paral·lela.** L'ECP promou el diàleg i la transformació de conflictes a través d'iniciatives de diplomàcia paral·lela, incloent tasques de facilitació amb actors armats.
- **Serveis de consultoria.** L'ECP porta a terme serveis de consultoria per a institucions locals i internacionals.
- **Educació i formació.** El personal investigador de l'ECP imparteix classes en cursos de grau i postgrau en universitats catalanes, incloent la Diplomatura en Cultura de Pau, el títol de postgrau que la pròpia ECP ofereix a la Universitat Autònoma de Barcelona. Així mateix, s'ofereixen classes i tallers en temes específics, entre ells l'educació en i per al conflicte i la sensibilitat al conflicte.
- **Sensibilització.** Les iniciatives de l'ECP en matèria de sensibilització inclouen activitats dirigides a la societat catalana i espanyola, entre elles col·laboracions amb mitjans de comunicació.

Escola de Cultura de Pau

Plaça del Coneixement, Edifici MRA, Universitat Autònoma de Barcelona 08193 Bellaterra (Espanya)

Tel: +34 93 586 88 48/ 93 586 88 42; Fax: +34 93 581 32 94

Email: pr.conflictes.escolapau@uab.cat / Web: <http://escolapau.uab.cat>